

građanskog društva naziva "čovjekom", čovjekom uopće, zašto se njegova prava nazivaju čovjekovim pravima? čime objašnjavamo ovu činjenicu? Odnosom političke države prema građanskom društvu, suštinom političke emancipacije.

Prije svega konstatirajmo činjenicu da takozvana prava čovjeka, *droits de l'homme*, za razliku od *droits du citoyen*, nisu ništa drugo već prava člana građanskog društva, tj. egoistična čovjeka, čovjeka koji je odijeljen od čovjeka i zajednice. Neka govori najradikalnija konstitucija, konstitucija iz 1793:

Declaration des droits de l'homme et du citoyen.

Učemu se sastoji *liberte*?

Sloboda je, dakle, pravo da se čini sve ono što drugome ne škodi. Granica u kojoj se svatko može kretati bez štete po drugoga određena je zakonom, kao što je granica dvaju polja određena međašem. Radi se o slobodi čovjeka kao izolirane, u sebe povučene monade. Zašto je Jevrej prema Baueru nesposoban da primi prava čovjeka?

"Dok je on Jevrej, mora ograničena suština koja ga čini Jevrejom pobijediti ljudsku suštinu koja bi ga kao čovjeka povezivala s drugim ljudima, i odvojiti ga od ne-Jevreja."

Ali čovjekovo pravo na slobodu ne bazira se na vezi čovjeka s čovjekom, nego naprotiv na odvajanju čovjeka od čovjeka. To je pravo toga odvajanja, pravo ograničena, na sebe ograničena individuum.

Praktična primjena prava čovjeka na slobodu jeste čovjekovo pravo na privatno vlasništvo.

Učemu se sastoji čovjekovo pravo na privatno vlasništvo?

Dakle, čovjekovo pravo na privatno vlasništvo jeste pravo da se po svojoj volji (a son gre), bez obzira na druge ljude, nezavisno od društva, uživa sopstvena imovina i da se njome raspolaže, to je pravo sebičnosti. Ta individualna sloboda kao i njena primjena čine osnovu građanskog društva. Ona stavlja svakog čovjeka u takvu situaciju da u drugom čovjeku ne nalazi ostvarenje svoje slobode, nego naprotiv njenu granicu. No prije svega ona proglašava čovjekovo pravo